

Sylabus predmetu

Prešovská univerzita v Prešove

Filozofická fakulta

Inštitút rusistiky

ul. 17. novembra 1, 080 78 Prešov

1IRU/USLITU/22 **Úvod do štúdia literatúry; dotácia 1/1 (P / S)**

Prednáška: štvrtok, 8:55 – 9:40

Seminár: streda, 11:30 – 12:15

Vyučujúci: prof. PhDr. Ľubomír Guzi, PhD.

Ak. rok/semester: 2024/2025 / letný semester

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Priebežné hodnotenie

V priebehu semestra sa uskutočnia tri písomné previerky, v závere semestra študenti uskutočnia písomný rozbor prozaického a básnického textu. Výsledná známka bude priemerom priebežných hodnotení.

Forma výučby: prezenčná; v prípade prerušenia prezenčnej výučby dištančná

Osnova predmetu:

1. P: Literárna veda ako vedná disciplína. Predmet a ciele literárnej vedy.
2. P: Literatúra ako druh umenia. Umelecký obraz a jeho vlastnosti. Umelecký obraz ako znak a interpretácia umeleckého textu
S: Vlastnosti umeleckého obrazu – A. P. Čechov: Tolstij i tonkij.
3. P: Literárna komunikácia. Autor – dielo – čitateľ. Obsah a forma literárneho diela.
S: Obsah a forma literárneho diela – A. P. Čechov: Tolstij i tonkij.
4. P: Poézia – poetické systémy, metrika, rytmika, rým.
S: Obsah a forma literárneho diela – A. S. Puškin: K <A. Kern> (Ja pomňu čudnoje mgnovenije...), M. J. Lermontov <Parus>.
5. P: Téma a idea literárneho diela.
S: 1. písomná previerka – obsah a forma konkrétneho literárneho diela (próza, poézia).
6. P: Sujet a kompozícia literárneho diela.
S: Téma a idea – A. P. Čechov: Tolstij i tonkij, A. S. Puškin: K <A. Kern>.
7. P: Špecifiká umeleckého jazyka. Umelecké výrazové prostriedky (trópy, figúry). Štýl literárneho diela.
S: Sujet a kompozícia – A. P. Čechov: Tolstij i tonkij, A. S. Puškin: K <A. Kern>.
8. P: Literárne druhy a žánre. Špecifické znaky epiky
S: 2. písomná previerka – téma, idea a sujet v konkrétnom literárnom diele.
9. P: Špecifické znaky lyriky a drámy.
S: Umelecké výrazové prostriedky – A. P. Čechov: Tolstij i tonkij.
10. P, S: Umelecké výrazové prostriedky – A. S. Puškin: K <A. Kern>, M. J. Lermontov <Parus>
11. P: Literárny proces I. Literárne smery a prúdy.
S: Umelecké výrazové prostriedky.
12. P: Literárny proces II. Literárne smery a prúdy.
S: Komplexná analýza literárneho textu (próza, poézia).
13. 4. písomná previerka (komplexná analýza literárneho textu – próza, poézia).

Odporúčaná literatúra:

- ČECHOV, A. P., 1975 [1883]. Tolstýj i tonkij. In: ČECHOV, A. P. *Polnoje sobranije sočinenij v 30 tomach: Sočinenija v 18 tomach: T. 2. 1883 – 1884*. Moskva: Nauka, s. 250-251. Dostupné z: [https://ru.wikisource.org/wiki/Толстый_и_тонкий_\(Чехов,_текст_с_ударениями\)](https://ru.wikisource.org/wiki/Толстый_и_тонкий_(Чехов,_текст_с_ударениями))
- PUŠKIN, A. S., 1947 [1827]. К *** (Ja pomňu čudnoje mgnovenie...) In: PUŠKIN, A. S. *Sobranije sočinenij: v 20 tomach: T. 2: Stichotvorenija 1817 – 1825: Licejskije sočinenija v pozdnejšich redakcijach*. Moskva: Chudožestvennaja literatura, s. 406-407. Dostupné z: [https://ru.wikisource.org/wiki/К_***_Керн_\(Пушкин\)](https://ru.wikisource.org/wiki/К_***_Керн_(Пушкин))
- МАЖАКОВСКИЈ, V., 1913. *Koje-čto pro Peterburg*. Dostupné z: [https://ru.wikisource.org/wiki/Кое-что_про_Петербург_\(Маяковский\)](https://ru.wikisource.org/wiki/Кое-что_про_Петербург_(Маяковский))
- NIKOLAJEV, G. L., 2011. *Osnovy literaturovedenija* [online]. Moskva: LISTOS. Dostupné z: <http://www.listos.biz/филология/николаев-а-и-основы-литературоведения/>
- ONUFRIJEV, V. V., 2002. *Spravočnik po stichosloženiju* [online]. Dostupné z: <http://rifmoved.ru/prosodia.htm>, <http://rifma.com.ru/AZ-PO.htm>
- ONUFRIJEV, V. V. *Slovar raznovidnostej rifmy* [online]. Dostupné z: <http://rifmoved.ru/rifma.htm>
- TOMAŠEVSKIJ, B. V., 1999. *Teorija literatury: Poetika*. Moskva: Aspekt Press.
- HRABÁK, J., 1978. Úvod do teorie verše. Praha: SPN. ANDRIČÍK, M., 2021-2014. Verzőológia. In: *Hyperlexikón literárnovedných pojmov* [online]. Dostupné z: <http://hyperlexikon.sav.sk/sk/pojmy/triedit/paradigmy/11>
- ABRAMOVIČ, G. L., 1979. Vvedenije v literaturovedenije. Moskva: Prosveščenie. ČERNEC, L. V., ed., 2004. *Vvedenije v literaturovedenije*. Moskva: Vysšaja škola.
- GASPAROV, M. L., 1974. *Sovremennij russkij stich : Metrika i ritmika*. Moskva: Nauka.
- GASPAROV, M. L., 1984. *Očerki istorii russkogo sticha : Metrika, ritmika, rifma, strofika*. Moskva: Nauka.
- GASPAROV, M. L., 1989. *Očerki istorii jevropskogo sticha*. Moskva: nauka.
- CHALIZEV, V. J., 2000. *Teorija literatury*. Moskva: Vysšaja škola. ISBN 5-06-003356-2
- KOŽEVNIKOV, V. M. a P. A. NIKOLAJEV, eds., 1987. *Literaturnyj enciklopedičeskij slovar*. Moskva: Sovetskaja enciklopedija.
- POSPELOV, G. N., 1976. *Vvedenije v literaturovedenije*. Moskva: Vyššaja škola. ISBN 5-06-00139-7
- WELLEK, R. a A. WARREN., 1978. *Teorija literatury*. Moskva: Progress. ŽILKA, T., 1984. *Poetický slovník*. Bratislava: Tatran.

Aktualizácia 17.2.2025